

PsittaScene Vol. 22 nr 3, augusti 2010

Översättning Tiina Håkans/Lars Persson

www.parrots.org

sweden@worldparrottrust.org

Innehåll

- 2 Från ordföranden - Alison Hales
- 3 Tillbaka från risken att försvinna - Mauritiusparakiten
- 4 Tidsschema för Mauritiusparakiten 1973-2010
- 6 500-markeringen - Mauritiusparakiten, fortsättning
- 11 20 år med PsittaScene - nu tillgänglig DVD
- 11 Bokrecension - "Always blue for Chicu"
- 12 Nätverket för bevarande av lorier
- 14 P-A-R-R-O-T- berättar mera! - Susan G Friedman
- 18 PsittaNytt & papegojhändelser
- 19 Papegojresor & WPT-kontakter
- 20 Papegojor i det fria: Rubinlori

Från ordföranden

World Parrot Trust och Mauritiusparakiten delar en lång och gemensam historia. Då vi firar vårt 21:a år sedan grundandet, firar vi även denna slanka, gröna papegoja och en viktig milstolpe. Den var en gång den mest sällsynta papegojan i världen under 80-talet med 2 eller 3 kända existerande honor och var den första papegojan som WPT stödde. Fram till denna häckningssäsong har den bräckliga framtiden för Mauritiusparakiten vänt och populationen har nu nått den magiska och jämna siffran 500 fåglar!

Papegojan behöver fortfarande stöd men aktiviteterna är dramatiskt olika de som insattes till en början då WPT gjorde insatser trots risken att misslyckas. Då vi ser tillbaka på decennier av arbete som räddade framtiden för denna symboliska öfågel och komplexiteten i dess ekosystem tänker jag på de hundratals personer som hjälpte till med att implementera det omfattande skötselprogram som skapades av Dr. Carl Jones MBE. Många unga vetenskapsmän och kvinnor som var involverade arbetar nu i bevarandeprojekt runtom i världen väl medvetna om det utrotningshot som låg över denna papegoja - två av nitton utdöda papegojor på IUCNs röda lista är av denna art.

Tråkigt nog är många lorier hotade och nu har WPT tagit ett nytt initiativ att hjälpa denna färgrika och livliga papegojfamilj - "Lory Conservation Network" (ett nytt

nätverk för bevarande av lorier) – som vi lanserar i denna upplaga av PsittaScene. Många lorier är öarter och möter liknande hot som andra djurarter på Mauritius och vi möter dessa nya utmaningar. Låt oss nu fira Mauritiusparakiterna och det hopp de för med sig till alla sällsynta arter.

Med bästa hälsningar, Alison Hales, ordförande

På våra omslag

FRAMSIDAN Då man talar om Mauritiusparakiterna (*Psittacula eques*) talar man i klichéer. Varje möjligt uttryck har använts för deras utveckling från "mest sällsynt i världen", till "på uppgång" och slutligen detta år "tillbaka från risken att försvinna".

Följ Carl Jones, Mauritiusparakitetexpert i över 3 decennier, och Heather Richards, dagens projektkoordinator, genom denna framgångshistoria. © Gregory Guida
BAKSIDAN Rubinlorin (*Vini kuhlii*) är ett decimeter-stort smycke från Rimatara och Cook-öarna i södra Stilla havet. Den jagades tidigare för dess eftertraktade röda fjädrar men möter nu moderna hot som råttor och andra invandrade djurarter. Denna grupp älskade och uppskattade fåglar har fokus i WPTs nätverk för bevarande av lorier som introduceras på sidan 12. © Phil Bender

Tillbaka från risken att försvinna – historien om Mauritiusparakiten

Av Carl G Jones

I 31 år har jag arbetat med den inhemska Mauritiusparakiten (*Psittacula eques*) på ön Mauritius i västra Indiska oceanen. Då vi påbörjade vårt bevarande arbete med denna art var den världens mest hotade papegoja. En liten population levde på bergstopparna och i de djupa klyftorna i det mest avlägsna hörnet av ön och väldigt lite var känt om dess biologi. I början kunde vi bara hoppas få se en skymt då fåglarna flög tvärsöver "Black River Gorges".

Vi kunde under sent 80-tal bara räkna till 8-12 fåglar och under några år bekräftades ett ännu lägre antal. 1986 fanns endast två eller tre par och populationen var i slutgiltigt försvinnande och ingen hade någon uppfattning om hur den skulle skyddas från att dö ut. Alla de andra öarna i Mascarene-gruppen hade förlorat sina ursprungliga papegojor och det tycktes som den sista arten i regionen skulle gå samma öde till mötes. Situationen var desperat. Några av de "utslätade", större bevarandeorganisationerna med generella program menade att det var en dålig investering och var inte värt ansträngningen att ens försöka och ville alltså inte investera i en art där risken att misslyckas var så stor, dvs. utrotning var nära förestående.

Det var över tjugo år sedan och i år nådde vi antalet 500 fåglar inkluderande över 130 nyligen flygga ungar. Vi har varit framgångsrika därför att vi har kunnat få stöd från åtskilliga organisationer och kunnat arbeta med ett lag av skickliga och hängivna personer. De finansiella utläggerna har varit blygsamma jämfört med andra liknande projekt men vi har haft hängivet stöd från WPT och "Durrell Wildlife Conservation Trust" för vilken jag arbetar. Detta stöd har gjorts i samarbete med "Mauritian Wildlife Foundation" och "National Parks and Conservation Service" på Mauritius.

Det var Gerald Durrell som lärde oss värdet av skötsel av fåglar i fångenskap och appliceringen av detta till vilda populationer. Han tryckte också på att rädda arter

och man behöver en långsiktig hängivelse och inte vara rädd för svåra problem och att axla dem samt fokusera på artens specifika problem. Det var Mike Reynolds och hans kolleger vid WPT som omfattade denna vision och applicerade den på papegojor. Det finns ingen tid att i detalj studera kritiskt hotade arters problem. I stället måste man vara pragmatisk och proaktiv och se till artens särskilda behov och ta sig an problemen då de uppstår. Bevarande av arter är likt hur man sköter patienter på en intensivavdelning. Arter minskar i antal på grund av dålig överlevnadsförmåga och/eller dålig produktivitet. Det är ofta ett litet antal faktorer som minskar populationerna. Dessa faktorer är brist på mat, få bra häckningsplatser, sjukdomar och rovdjur. Genom att fokusera på dessa kan vi erbjuda förhållanden så att arterna återhämtar sig.

Vi startade med ett antal övergripande åtgärder då det gällde Mauritiusparakiten. Vi försåg dem med holkar och försökte med utfodring. Det var många år innan dessa ansträngningar blev framgångsrika. Häckande par observerades och skyddades noga och vi upptäckte snart att fastän paren lade tre eller fyra ägg så blev ett fåtal ungar flygga, endast en eller två. Vi försökte att förbättra produktiviteten. Det var brist på bra naturliga hållrum i de stora träden. Mauritiusparakiterna valde ofta boplatser som av olika anledningar föll sönder, var för grunda eller kunde vattenfyllas vid de kraftiga sommarregnen. Några bon kunde lätt nås av rovdjur som råttor och apor som åt både ägg och ungar. Andra tropiska fåglar och starar kunde ta över bohållorna strax efter det att parakiterna påbörjat häckningen. Alla bon förbättrades, reparerades och gjordes användarvänliga genom att inspektionsdörrar gjordes till bona så att ägg och ungar lätt kunde inspekteras. Med omdömesgill beskärning och upprättande av rovdjursvakter kunde träden isoleras och bli rovdjurssäkra. Det stod snart klart att de parakiter som häckade ändå hade problem även då de nyttjade nya och förbättrade bohål. Några ungar attackerades av fluglarver som sög blod från ungarna och många ungar fick inte näring nog. Vi kunde eliminera flugproblemet genom att ersätta bomaterialet med hyvelspån behandlat med insektpulver och vi utvecklade ett observationssystem som gick ut på att flytta ägg eller ungar från bon som var på väg att troligen misslyckas. Vi fick snart en bra uppfattning om hur friska ungar utvecklades och vi tog hand om alla ungar där deras vikt understeg upprättad tillväxtkurva med 20 %. Dessa ungar togs om hand och sköttes. De blev sedan delar i vårt uppfödningssystem eller släpptes. Mellan 1997 och 2004 (då vi avslutade reintroduktionerna) släppte vi 139 i fångenskap uppfödda Mauritiusparakiter (84 härrörde från tillvaratagna ägg/ungar och 55 uppfödda i fångenskap). Dessa frisläppta fåglar har integrerats i den fritt flygande populationen och många häckar. Under denna tid blev 143 ungar flygga från den vilda populationen.

I ett tidigt skede försökte vi förbättra reproduktionen genom att erbjuda holkar och mat till de vuxna fåglarna men vi misslyckades. De frisläppta fåglarna började emellertid använda både holkar och utlagd mat och de drog med sig fåglar födda i det fria. Detta gav populationen ett stort uppsving. Vi hoppas kunna få en population om 600 fåglar men inser att vi då kommer nära kapaciteten hos "Black River Gorges National Park". Kommande år hoppas vi etablera populationer i bergen på östra Mauritius, där det för närvarande inte finns några fåglar och kanske också på den närliggande ön Reunion.

Då vi ser tillbaka är det uppmuntrande att se på det stöd vi har haft för att restaurera Mauritiusparakitpopulationen. Förutom nämnda organisationer har vi haft hjälp under lång tid av "International Zoo Veterinary Group" och "North of England Zoological Society" (Chester Zoo) såväl som andra organisationer. Vi har fått generösa donationer från både "Parrot Society" och "Loro Parque Fundación" och har haft ett långt samarbete med "Department of Conservation" på Nya Zeeland med reguljärt utbyte av personal inom Kakapo-projektet. Det var Don Merton som påbörjade detta utbyte och det har pågått framgångsrikt under många år. Senare år har vi haft hjälp och expertis från "Durrell Institute of Conservation and Ecology" (University of Kent) som har hjälpt oss med studier av Mauritiusparakitens genetik och virussjukdomen "Psittacine Beak and Feather Disease" (PBFD); (övers.anm. LP: en näbb och fjädersjukdom).

Parakitens återhämtande fyller mig med stor stolthet. Jag ser med tillfredsställelse på de generationer av fältarbetare och forskare som gjorde denna succé möjlig och av vilka många nu arbetar över hela världen med egna bevarandeprojekt.

Carl Jones är "International Conservation Fellow" vid "Durrell Wildlife Conservation Trust" och vetenskaplig direktör vid "Mauritian Wildlife Foundation". Hans arbete med bevarandet av de endemiska vilda arterna på Mauritius började 1979 med Mauritius-tornfalken. Han använde då olika tekniker för att rädda dem och har därefter haft samma framgång med Mauritius Pink Pigeon (rosa duva), Mauritiusparakit, Mauritius Fody (övers. anm. LP: *Foudia rubra*; en vävare) och många andra djur- och växtarter på ön.

Bildtexter:

Mauritiusparakiten är begränsad till ett område som är mindre än 40 km² i ursprunglig skog, del av "Black River Gorges National Park" på Mauritius (bakgrunden), en ö i Indiska oceanen.

Holkar och utfodring var de första åtgärderna vi utförde för att reducera hotet för en desperat minskande parakitpopulationen.

Ingendera nyttjades från början av fåglarna, men frisläppta fåglar visade vägen för de vilda.

Halsringen och den röda näbben skiljer hanen från honan vars näbb är svart. Unika kombinationer av färgade band eller ringar används för att observera individuella fåglar i fält.

Tidsschema för Mauritiusparakiten

1973 – Ansträngningar för bevarande påbörjas av "Mauritian Forestry Services" och "International Council for Bird Preservation"

1974 – Holkar sätts upp för första gången – ingen användes

1986 – Forskare uppskattar populationen till 8-12 kända individer inkluderande 2-3 honor

Bevarandeansträngningar intensifieras av "Mauritian Wildlife Foundation" och "Government of Mauritius Conservation Unit"

1989 - World Parrot Trust grundas och tar Mauritiusparakiten som sitt första prioriterade projekt med fondering för bevarande av de återstående vilda fåglarna

1993-96 - Intensiv skötsel påbörjas av populationen och den följs av framgångsrik uppfödning i fångenskap

1997 - Första frisläppandet av Mauritiusparakit. Tre handskötta flygga fåglar (2 från vilda föräldrar, 1 från fågel i fångenskap) släppta i "Black River Gorges National Park"

Frisläppta fåglar får utlagd mat

2000 - Den första konstgjorda holken används för den uppfödda och sedan utsläppta honan 'Gabriella', som är den första fågeln som föder i holk. Hon föder framgångsrikt upp 2 ungar

2002 - Mauritiusparakiter frisläppta vid Bel Ombre

2004 - Ny träholk utvecklad och produceras i större antal

2005 - Mauritiusparakiter frisläppta vid Combo för att skapa en ny sub-population, där de tidigare inte var kända. Frisläppandet misslyckades på grund av en population med halsbandsparakiter samt misstänkt PBFD infektion

PBFD upptäckt i populationen

Intensiv undersökning av sjukdomar hos parakitpopulationen startar

Övergång till en ny fas med minimal skötsel

2006 - 'Zeus' en utfodrad hona får den första skaran av 4 flygga ungar

2007 - IUCN statusen av Mauritiusparakiten ändrad på listor från kritiskt hotad till hotad ('Critically Endangered' till 'Endangered')

2008 - Plastholk av PVC på försök och accepterad av honan 'Omarama' som fick 2 flygga ungar

2009 - Plastholkar av PVC produceras i större antal och 10 sätts upp i skogen

2010 - Mauritiusparakiterna når den kritiska milstolpen för bevarande med en uppskattad population av 500 fåglar!

500-markeringen - en milstolpe

Av Heather Richards

Mauritiusparakiterna hade under 2009/2010 en fantastisk häckningssäsong med ett rekord på 134 flygga ungar i det fria. Detta gör att den vilda populationen nu uppgår till uppskattade 500 individer!

Ett lag om 5 personer är hängivna arbetet med parakiterna under deras

häcknings säsong (september till februari) och med två i laget som håller i projektet under resterande tid (mars till augusti). Teamet har sin bas vid fältstationen "Plaine Lievre", känd som "Camp", i "Black River Gorges National Park". Detta är den största kompletterande matstationen och är det ställe dit flest parakiter inom området tar sig till.

Parakitpopulationen lider av ett begränsat antal naturliga boplatser, begränsad naturlig föda, hot av exotiska rovdjur, konkurrenter och sjukdomar. Bristen och kampen efter naturliga hålrum betyder att 78 % av boförsöken detta år skedde i uppsatta holkar. Att erbjuda och sköta boplatser utgör en väsentlig del i bevarandet av Mauritiusparakiten. Träholkar kräver regelbunden ersättning eftersom de förstörs av termitangrepp, parakiternas ihärdiga bitande och förruttning. En ny hållbar PVC-holk utvecklades för att reducera utbytesbehovet och för att minimera arbetet. Ett framgångsrikt försök gjordes och 10 nya PVC-holkar sattes upp i skogen och 9 accepterades av parakiterna och användes detta år.

Antalet häckningspar ökade då populationen blev större. I år observerades 78 par och 74 lade ägg. Andelen honor som framgångsrikt födde upp åtminstone en unge steg till 82 % denna säsong. Över 220 ägg lades från vilka 156 ungar kläcktes.

Ökningen av unga honor som framgångsrikt föder upp ungar är mycket uppmuntrande för framtiden. Flygga ungar kom från 11 bon där honorna var tre år eller yngre. Uppfödningsförsök utanför de boplatser som sköttes var antingen begränsade eller misslyckade. Under gångna 3 år har endast 3 inte ringmärkta ungar setts. Honan Zoe, en mycket hyllad "Camp"-favorit, födde framgångsrikt upp två friska ungar i år vilket var hennes nionde häcknings säsong. Zoe och hennes ungar spelade en viktig roll nyligen i dokumentären "Museum of Life" på BBC 2. Zoe använde de äldsta, tunga, stora holkarna som placerades i skogen endast omkring 20 m från matautomaten i "the Camp" (lägret). Trädet dog och det var inte längre säkert att klättra i det. I mars 2010 sattes en ny PVC-holk upp i ett närbeläget träd och Zoe inspekterade det med största intresse. Hon har sedan dess setts gå in och ut och vi hoppas på fler friska ungar nästa år i hennes nya boning.

Exotiska konkurrenter som brun majna (*Acridotheres tristis*), halsbandsparakit (*Psittacula krameri*), svartråttor (*Rattus rattus*), honungsbin (*Apis mellifera*) och gula getingar (*Polistes hebraeus*) tävlar med parakiterna om boutrymmen. Den inhemska vitstjärtade tropikfågeln (*Phaethon lepturus*) har effektivt utestängts från boplatserna genom att begränsa storleken på ingångshålet.

Svartråttor, brun majna och krabmakak (*Macaca fascicularis*) utgör rovdjurshot för parakitägg och ungar. Svartråttor klättrar utomordentligt och de rövar gärna ägg. Vi skyddar boplatserna från råttor genom att isolera den övre delen av trädet och svepa svart plast tätt omkring trädet. Alla boplatser har ett minimum av 1,4 m skydd mot råttorna och det hindrar råttorna från att klättra upp i trädet och nå boet. Denna metod har visat sig vara mycket effektiv. Råttor har inte tagit ägg eller ungar vid kända boplatser under de senaste tre åren. Ett baffelskydd sätts in i holkarna och naturliga hålrum har fördjupats för att förhindra att makaker når ägg och ungar. Honungsbin har blivit ett växande problem vid boplatserna. Bin har varit kända för att använda boplatser som skulle kunna användas av parakiterna, men de har också tvingat honor att överge ägg och ungar och har därför reducerat produktiviteten. Vi förflyttar bin och getingar från boplatserna och bär då en speciell skyddsdräkt och

använder rök för att få dem att lämna platserna – det är ett hett arbete! Boplatsen förseglas för några dagar för att försäkra att de tidigare innevånarna inte återvänder och sedan öppnas de förhoppningsvis för parakiterna. Förra året blev laget förtvivlade över att finna honorna Dodo och Glen Gandhi döda i holkarna då vi avlägsnade bina. De ruvade båda på ägg och när bina flyttade in övergav de inte sina bon. Dodo var en ung hona som ruvade för första gången och Glen Gandhi var en utomordentlig mor som totalt födde upp 5 ungar. Vi vill förhindra att detta händer igen. Det föreslogs att ett möjligt sätt att exkludera bin var att se till att få fram en slät yta vilket avskräcker dem från att bygga honungskakor. Denna häckningssäsong sattes svart plast upp på undersidan av de flest holkar. Det var mindre problem i år och endast en kull med ägg förlorades och det var inga dödsfall beroende på biangrepp. Det återstår att se om denna reduktion av problemen med bin är ett resultat av "anti-bi"- åtgärderna men de initiala resultaten är lovande. Som ett resultat av habitatförstörelse återstår endast 1,27 % av den ursprungliga skogen och mycket av den är degraderad av exotiska växter. Naturlig föda och boplatser är begränsade. Då vi följer frisläppandet av fåglar som är lärda att använda födoautomater, har stödutfodring blivit ett nyckelområde för skötsel. Innan vi stödutfodrade var brist på mat under häckningsperioden den huvudsakliga begränsande faktorn på populationstillväxten. Stödutfodring försäkrar att fåglarna är i optimal kondition för häckning. Under häckningen kan föräldrarna lättare få sina nödvändiga näringsämnen tillgodosedda. Vilda fåglar har lärt sig hur de kan använda födoautomaterna genom att se på frisläppta fåglar och nu livnär sig över 50 % av populationen på stödmat. Inom "National Park" finns fem stationer för stödutfodring där "Kaytee® parrot pellets" erbjuds. Antalet fåglar som använder dessa stationer fortsätter att öka. En ny automat har konstruerats och har introducerats och den har en mycket större kapacitet och ser därmed till att inte maten vid stationerna tar slut. Alla parakiter söker efter naturlig föda även om det finns utsatt mat tillgänglig. De livnär sig på blommor, frukter, blad och på barken från olika växter.

Sjukdomen (PBFD) är ett betydande hot för parakitpopulationen. PBFD observerades först 2004/2005, om än det var ett isolerat fall 1996. Parakiter som lider av nämnda virus uppvisar gula fjädrar, avsaknande av stjärtfjädrar och de som har allvarliga symptom tycks matta och nedstämda och de har kala fläckar där fjädrar saknas och de kan slutligen mista sin flygförmåga då vingpennor saknas. Ett intensivt undersökningsprogram påbörjades 2005 då man försökte ta blodprover på alla fåglar för PBFD-test. Under gångna 5 år har totalt 552 Mauritiusparakiter testats för aktivt virus. Trots initial oro rörande populationens överlevnad har vi funnit att sjukdomen främst drabbar unga fåglar som är mindre än 2 år gamla. Om än sjukdomssmittan varierar varje år förloras 40-50 % av ungarna på grund av PBFD och andra infektioner.

Resultaten av blodproverna rörande aktivt PBFD virus och närvaron av antikroppar tillsammans med observationer om PBFD-symptom hjälper oss att besvara frågor om viruset och parakitpopulationen. PBFD är spritt och över 30 % av provtagna fåglar uppvisade spår av virus. Dödssiffrorna är svåra att beräkna men åtminstone 50 % av fåglarna med PBFD-symptom tros ha dött. Det är mycket ledsamt att se tidigare friska fåglar brytas ned på grund av PBFD. Det är dock inte bara trista

nyheter eftersom 29 fåglar har setts tillfriskna och många fler har setts tillfriskna från endast symptom. Lolita testades positivt rörande aktivt virus och hon hade gula fjädrar på ryggen. Hon ser nu fin ut och har framgångsrikt häckat två gånger och har fött upp 6 ungar. En av hennes ungar fick en egen unge i år! Vi tittar nu på långtidskonsekvenserna för fåglar som återhämtat sig från PBF, särskilt om de blir bärare av PBF och potentiellt kan överföra sjukdomen till sin avkomma. Forskning på den afrikanska halsbandsparakitens roll (*Psittacula krameri*) pågår. Det finns spekulationer om att dessa exotiska parakiter har fört PBF över till Mauritiusparakiten och att de utgör en reservoar för sjukdomen. Halsbandsparakiter har testats och varit positiva för PBF. Sjukdomen tycks emellertid ha en mindre påverkan på populationen i jämförelse med den påverkan sjukdomen har på Mauritiusparakiten.

Strikta hygieniska förhållanden och PBF-observationer har introducerats för att försäkra oss om att skötseln inte förvärrar situationen och sprider sjukdomen. Fältstaben bär kemiskt behandlade dräkter då de är nära boplatser och de rengör all utrustning mellan besöken på olika boplatser och desinficerar regelbundet matautomaterna. Så här långt har åtgärderna varit effektiva. Det finns oro att stödutfodringen kan öka spridandet av PBF. Ett stort antal Mauritiusparakiter samlas runt matautomaterna som står nära varandra. Stödutfodringens roll i att sprida PBF undersöks för närvarande i syfte att potentiellt minska den totala skötseln framöver. Jag känner mig privilegierad över att ha ombetts arbeta i programmet för 3 år sedan och jag blev utomordentligt glad över att kunna bidra till detta framgångsrika bevarandeprojekt. Det är en oerhört stor njutning av vakna upp vid soluppgången till ljudet av parakiterna som samlas i träden som omger matningsautomaterna. Om än jag nu närmar mig min fjärde häckningssäsong så minskar inte spänningen att konstatera att de första äggen inte minskar i antal. Jag har funnit ut att ju bättre du känner fåglarna desto bättre är förkänslan för häckningssäsongen. Att se fåglar som du känner själv få ungar är fantastiskt uppmuntrande.

Skämtet inom teamet är att jag från tid till annan säger att varje fågel är min favorit. Det är troligen sant. De har alla sin egen karaktär och karisma. Mitt favoritboställe är "Library cavity" i "Grande Gorge". Det ligger hyfsat nära och har en utsikt över nationalparken mot havet som är bedövande. Det är alltid underbart att se Penguin sitta på sin vanliga plats i trädet mitt emot hennes hållrum. Vi ser henne sällan annars eftersom hon inte nyttjar stödutfodringen. Frustration av att hänga i ett rep och att försöka klänga sig fast mot ett träd medan man virar plast runt trädstammen som skydd för råttor eller att spendera timmar med att rensa runt boplatserna med en machete är värt uppoffringen då man ser att dessa skyddande åtgärder åstadkommer att äggen inte tas av rovdjur eller att en kull med högljudda ungar kan återfinnas. Vi skrattar åt de tafatta försöken som ungarna gör att använda matautomaterna för första gången och glädjer oss åt alla ansträngningar som gjorts. Kunskapsutbytet inom den sfär som sysslar med bevarande i världen är väsentlig för att bekämpa den globala trenden med förlust av arter. Teknik och metoder som gjort detta projekt så framgångsrikt är tillämpligt på andra papegoj- och fågelbevarande projekt. Pågående forskning om PBF ger inte bara information om den framtida skötseln av Mauritiusparakiter utan även av andra papegojarter.

Mauritiusparakitpopulationen erbjuder en fantastisk forskningsmöjlighet eftersom över 90 % av dem är ringmärkta och därför kan var och en identifieras med känd historia och släktskap.

Mauritiusparakitprogrammet fortsätter tack vare bidrag och generositeten hos många intresserade organisationer och enskilda. Utan samarbete skulle inte programmet varit så framgångsrikt i att få Mauritiusparakiten framgångsrik år från år från det att den varit utrotningshotad.

Ett tack till MWF-frivilliga och staben samt till följande på Mauritius "National Parks and Conservation Service"; "Ireland Blyth Foundation", "Euro CRM", "Le Mount", "Rey Lenferna", "Forex Direct", "Air Mauritius", "Rufford Maurice Laing", "Victoria (Candos) Hospital", "OPP Ltee och La Vanille Crocodile Park" och i UK, World Parrot Trust; Chester Zoo, "Durrell Wildlife Conservation Trust", "Kaytee® Products Inc", "International Zoo Veterinary Group", University of Kent.

Heather Richards är Mauritiusparakitkoordinator och är ansvarig för skötandet av fältteamet, för rekrytering och utbildning, logistik i fält, organisation samt för alla dagliga uppgifter inom programmet. Fler nyheter och foton finns på nätet:

www.parrots.org/echos

Bildtexter:

Frisläppta honan Zoe (i holk matande en unge) är en av stabens favoriter. Hon är nu inne på sin nionde häckningssäsong och är känd för den händelse då hon satte sig på axeln på den person som kontrollerade hennes ungar!

Bin utgör ett av många hot som fåglar som bygger bon i hålrum i det fria möter. Bina drivs bort från holkarna med rök av personer som har skyddande utrustning. För att förhindra klättrande rovdjur som råttor insveps all träd som har bon med plast.

"Psittacine Beak and Feather Disease" (PBF) drabbade parakiterna 2004, vilket föranledde sjukdomsuppföljning och nya observationsmetoder. Lyckligtvis har hög produktivitet, t.ex. har 4 ungar i flera bon överlevt, förhindrat hög PBF-dödlighet.

20 år med PsittaScene - den fullständiga samlingen 1989-2009

Det är nu möjligt att ta del av 20 års anmärkningsvärda upptäckter, fascinerande forskning i fält, expertråd om hur man sköter papegojor och några av världens bästa papegojofotografier i en ny spännande DVD-sammanställning av WPTs tidskrift PsittaScene som utges fyra gånger per år.

Denna samling inkluderar varje upplaga av PsittaScene från 1989 till 2009, alla digitalt reproducerade i överväldigande hög resolution.

Den lättanvända menyn gör det lätt för dig att söka efter särskilda upplagor, ämnen, författare eller publikationsår. Upptäck den förunderliga världen med papegojor genom hundratals artiklar och fotografier, många publicerade endast i PsittaScene.

£12.50/US\$19.99

besök www.parrots.org/20years

Bokrecension: Always Blue for Chicu **Skriven och illustrerad av Karen Dugan**

Om du skulle göra en lista på alla de papegojfrågor som Karen Dugan berör i sin barnbok "Always Blue for Chicu" så kanske du höjer på ögonbrynen. Verkligen? Allt i en historia? Men hon lyckas, inte bara på ett briljant sätt utan också på ett vackert sätt med variationsrika och överväldigande illustrationer i helsidesformat. Då du följer den blåpannade amasonpapegojan Chicus resa genom decennier, kontinenter och personer som berört hans liv, kan du lätt inse att hans levnadshistoria är densamma som hos miljoner andra fåglar. Kanske vet du en fågel som har samma bredd i sin livserfarenhet och liksom Chicu tjänar som vittnesbörd för papegojornas återhämtningsförmåga.

Då Karen kontaktade WPT allt medan hon samlade information till sin bok, uppvisade hon en imponerande samling av frågor som papegojor möter både i det fria och som husdjur i våra hem. Hon väver ihop detta förstående till en förtjusande historia som är kraftfull och slagkraftig. Hon ger sig i kast med erhållen och förlorad frihet, falsk och bruten vänskap och det ibland komiska och ibland hjärtskärande och säkerligen komplexa livet för en fågel som tas ifrån sin naturliga miljö. "Always Blue for Chicu" har fått högt betyg av mina skolelever som hypnotiserades av historien och av karaktärerna men också de detaljerade och fängslande illustrationerna. De var också fullständigt tagna av det skickliga användandet av repetitiv grafik och fraser som binder ihop historien från början till slut på ett elegant sätt.

Jag instämmer helhjärtat med World Parrot Trusts direktör Jamie Gilardis slutsats som finns på bokomslaget och jag kan inte säga det bättre - "denna rörande och hoppfulla saga fångar barnens föreställningsvärld och vinner deras hjärtan; jag rekommenderar den varmt till alla djurälskare i alla åldrar."

"Always Blue for Chicu" publicerades 2010 av Gryphon Press, som är stolta över sina vackert illustrerade bildböcker för barn som utvecklar banden mellan människa och djur.

Bokrecension av Joanna Eckles

besök www.parrots.org/chicu

Nätverket för bevarande av lorier **Lorientusiaster ansluter sig till loriprojekt**

En 9-10-årig flicka sträcker ut en liten bägare med nektar. Blixtnabbt är de på henne. En sitter på hennes utsträckta arm, medan en annan betraktar henne från toppen av ett närliggande träd. Hon ser förskräckt ut, sedan glädjestrålade när först två, sedan tre och fyra lorier sätter sig på henne, pråliga i all sin glans. De lutar sig mot den söta nektarn, fokuserar den och vänder sig bort från hennes båda armar. De tjattrar och konkurrerar om plats kring bägaren när mormor tar ett kort och fryser ögonblicket. Lorivoljärer som man kan gå igenom erbjuder magiska stunder för människor i alla åldrar över hela världen. Dessa utställare har nu ett annat uppdrag - att hjälpa till att rädda utsatta lorier i naturen.

"The Lory Conservation Network" (LCN, nätverk för bevarande av lorier) är ett initiativ av World Parrot Trust som förenar djurparker, fågelparker och loriutställningar överallt i världen i effektiva bevarandeprogram för att rädda lorier. Nätverkets medlemmar arbetar tillsammans för att stödja bevarandet i fält, i forskningsprojekt, i att gynna återställandet av livsmiljöer, främja program för återinförande och frisläppande samt öka medvetandet om lories situation. Lorier, med sina intensiva färger och sin energi är unika bland sina papegojkusiner. De är kända som *Loriinae*, men släkten delas vanligtvis in i två olika fågelfamiljer: lorier och "lorikeets". Lorier är större och robusta fåglar med trubbig stjärt. "Lorikeets" är slankare med längre och spetsigare stjärt. De flesta lorier har väldigt klara färger med glänsande fjädrar i alla regnbågens färger. De är kända för att vara väldigt snabba på grund av sina starka ben och fötter. Lorier har en speciell tunga med borst för att kunna komma åt nektar och mjuka frukter i över 5 000 växtarter. Deras energirika diet gör dem hyperaktiva och rörliga både i fångenskap och i naturen.

Lorier har i stor utsträckning spritt sig över hela Australasien inklusive sydöstra Asien, Polynesien, Papua Nya Guinea och Australien. Flera arter möter faror som påverkar deras population i naturen. Hoten varierar med på vilken plats de befinner sig och det kan vara jakt (för fjäderdräktens skull), förändringar i livsmiljön (på grund av jordbruk, skogsavverkning eller andra former av förändringar), infångande för handel som husdjur, fastän olagligt i många länder, och av människan införda rovdjur som råttor, katter och hermeliner.

- Rubinlori (*Vini kuhlii*): Räkning efter återinförandet samt dessutom av beostare på ön Atiu. Se PsittaScene 20.4 (november 2008).
- Blålori (*Vini peruviana*): Räkning efter cyklonen som drabbade ön Aitutaki. Studenter från University of Leeds genomför två projekt i samarbete med "Cook Islands Biodiversity and Natural Heritage Trust".
- Safirlori (*Vini ultramarina*): Forskningsarbete på ön Ua Haka.
- Blåpannad lori (*Charmosyna toxopei*): Kartläggning på ön Buru i hopp om nya upptäckter samt fastställande av läget.

LNC-deltagare:

World Parrot Trust skapade "Lory Conservation Network" för att hjälpa utsatta lorier (www.savelories.org). WPT arbetar tillsammans med papegojentusiaster, forskare, lokala samfund och regeringsmedlemmar för att skydda och rehabilitera papegojor.

Banham Zoo är privatägt och driver en djurpark i Norfolks grevskap i England. "The Friends of Banham Zoo" är en välgörenhetsorganisation som har för avsikt att öka kunskap och medvetande samt finansiera bevarandeprojekt i djurparken och i naturen.

Blackpool Zoo omfattar 32 tunnland i UK med över 1 500 djur inklusive grönackade lorier [övers. anm. TH: kallas också för regnbågslorier Fågelhobby 2/2007].

Chessington Zoo and World of Adventures är en djur- och temapark i sydvästra London i England. Den har varit öppen i mer än 75 år och där finns lorivoljärer som man kan gå igenom.

Natural Encounters Conservation Fund är ideell och får enbart stöd från "Natural Encounters" och ägnar sig helt och hållet åt att finansiera bevarandeprojekt.

NOAH Nature Alliance ägnar sig att stödja bevarandeinitiativ såsom "Lory Conservation Network" och stödjer våra lokala och internationella organisationer.

Paradise Park i Cornwall, Storbritannien, invigdes 1973 av Mike Reynolds, som lade grunden till World Parrot Trust. I parken ryms såväl organisationen WPT som hundratals fåglar, inklusive en lorivoljär med passage.

San Diego Zoo hyser den största offentligt visade lorisamlingen i USA. Det är en upplevelse att passera genom voljären. Aktivt bevarande i fält stödjer rubinlorins återinförande på Atiu, Cook Island.

Vogelpark Avifauna är hem för 2 000 fåglar som representerar över 250 arter. En ny inhägnad för lorier är hem för 100 fritt flygande grönnackade lorier (*Trichoglossus haematodus*).

P-A-R-R-O-T - berättar mera!

Bästa träningsmetoderna för djur

Susan G. Friedman, Ph.D., är professor i psykologi vid Utah State University. Under senaste decenniet har hon gjort pionjärinsatser i att tillämpa undervisning på djur med vetenskaplig ljudteknologi och etisk praktisk beteendeanalys ("Applied Behavior Analysis"). Susan undervisar genom två online-kurser, den ena för veterinärer och andra djurryken och den andra för husdjursägare. Hon ger föreläsningar om olika djurarter. Hennes artiklar finns på Internet på 10 olika språk.

I ordet PARROT (papegoja) finns efter bokstäverna sex dolda huvudprinciper som rör effektiv och human beteendepåverkan, nämligen förmåga ("Power"), närmanden ("Approximations"), förstärkning ("Reinforcement"), upprepning ("Repetition"), iakttagbart beteende ("Observable Behavior") och träningsmöjligheter ("Teaching Opportunities"). De här principerna är relevanta för alla djurarter. Genom att förstå varje princip och genom att ta hänsyn till dem, ges djuren bästa möjliga chans att få ett sunt beteende och därmed upprätthålla en livslång positiv relation till sin skötare.

Förmågan att kontrollera sina egna känslouttryck är nödvändig för ett sunt beteende. Beteendet är ett verktyg, en mekanism som utvecklat möjliggör för djur att förändra sin miljö på ett positivt sätt. Forskning visar att förmågan att kontrollera

känsloyttringar uppvisar ett samband med emotionellt välmående, till och med när det gäller människobarn som är så unga som tre månader. Djur från dussintals olika djurarter har visat "contrafreeloading"-fenomen (övers.anm. LP: att arbeta för mat i stället för att ta lättillgänglig mat). Djur väljer arbete för att få det de önskar, de väljer den gömda godsaken framför den som ligger framme lättillgängligt (dvs. en betingad respons på förstärkningen framför en obetingad). Ett sätt att göra det bra för djuret är därför att skapa mer komplexa miljöer med många valmöjligheter, problemlösning och meningsfulla aktiviteter som täcker allt från art-typiskt beteende (t.ex. leta efter föda) till nytt beteende (t.ex. leka med bollar). Förmågan att säga nej är kanske den mest förbisedda åtgärden i sällskapsdjurens liv. Att blockera djurets flyktreaktioner motverkar djurets naturliga sätt att bete sig. Om blockering av reaktionen fortsätter, kan djuret komma att lära sig att beteendet är ineffektivt. Det leder till inlärd hjälplöshet, depression, inlärningssvårigheter, emotionella problem och påverkar även immunsystemet. Vi kan göra det möjligt för våra sällskapsdjur att säga nej genom att säkerställa att de har en säker flyktväg dit de när som helst kan förflytta sig undan befallande armar och händer, obekanta personer och saker. Till exempel kan en 15 cm pinne formad som ett T och som används för träning hindra papegojans flykt men en skötare med en 90 cm pinne ger däremot djuret möjlighet att undfly. Den här metoden kan motverka sitt eget syfte för den skötare som önskar ett nära förhållande till sina husdjur. Relationen som är resultatet av en påtvingad interaktion är bara illusion. De äkta relationerna är resultatet av val och av ömsesidigt förstärkande samspel – inte tvång. Målet är att djuret väljer att närma sig sin skötare och det kan uppnås genom att följa dessa träningsprinciper.

Närmanden. Nyckeln till träning av ett nytt beteende är att förstärka närmanden som leder till det slutliga målet. Människor förväntar sig ofta att djur instinktivt utför kompletta beteenden. Till exempel förväntar sig många skötare att fågeln automatiskt sätter sig på handen bara därför att just han/hon eller någon annan sträckt ut handen. När djuren inte betar sig som förväntat, brukar skötaren alltför ofta bruka tvång såsom att tvinga in fågeln i ett hörn och sedan få den att sätta sig på handen. Tvång kan resultera i minskat förtroende och det kan vara svårt att återställa det. Djur verkar lära sig bättre när de får mindre omfattande och likartade responser vilka till sist leder till det slutliga målet. Metoden kallas för differentierande förstärkning av successivt närmande, den kallas också för "formande" ("shaping"). Det är det vassaste verktyget i varje lärares verktygslåda. För att beskriva det, kan man dela upp närmandet i detalj och hur papegojan kommer att sätta sig på handen:

- titta på handen
- luta sig mot handen
- flytta foten mot handen
- ta ett steg mot handen
- ta flera steg mot handen
- gå bredvid handen
- röra handen med ena foten
- sätta ena foten på handen
- flytta vikten till ena foten på handen

- sätta den andra foten på handen.

Efter att ha beskrivit det slutliga och kompletta målet för beteendet i observerbara och mätbara termer, börjar formandet genom att förstärka det beteende i närmande som fågeln redan utför, t.ex. tittar på handen. Det är en bra förstärkning som visar djuret att det går att bete sig på samma sätt igen. När det första steget utförs utan tvekan, förstärker man nästa steg, alltså att luta sig mot handen. Fågeln naturliga reaktioner leder till nästa steg, t.ex. att titta på handen samtidigt som den lutar sig mot den. Då träningen fortsätter från första till nästa steg blir de förstärkta reaktionerna efter hand allt mera lika det slutliga önskade beteendet. Formandet kräver noggrant iakttagande och stor skicklighet i att märka de små variationerna i respons som slutligen kan leda till önskat beteende och att fånga just detta aktuella ögonblick och förstärka det i rätt tid. Om fågeln lär sig eller läraren har svårigheter att fortsätta till nästa steg, är det bättre att gå tillbaka till det senaste framgångsrika steget än att bara fortsätta för det väcker frustration hos djuret. Det mest effektiva sättet att få nödvändig framgång är att förstärka enklare steg, undvika att fortsätta för länge med en aktivitet, vilket vid repetition minskar variationen i reaktionerna, använda kraftfullare förstärkningsmetoder och tydligt kommunicera med exakt "tajmad" och konsekvent förstärkning.

Förstärkning. Följden av förstärkning ger tydlig återkoppling om hur man ska uppföra sig framöver. Positiv förstärkning är inte manipulation och förstärkare är inga mutor. Positiv förstärkning är en naturlig process vilket upprätthåller eller förstärker beteendet. Att lära sig är en process som genom erfarenhet förändrar beteendet. Den medfödda flexibiliteten att lära sig är säkerligen en av de viktigaste överlevnadsmekanismerna inom djurvärlden. Det är av vikt att följa förstärkningsschemat. För att använda det effektivt, bör förstärkning ges tillfälligt (när beteendet förekommer) och omgående (strax efter beteendet). Kontinuerlig förstärkning (ett 1:1-förhållande av beteende till förstärkare) är bäst vid undervisning av nya beteenden, eftersom de tydligt visar på oförutsedda händelser. Periodiskt återkommande förstärkning (förhållandet mellan 1:1 och 1:0) resulterar i envishet, dvs. beteende som i frånvaro av förstärkning fortsätter längre tid innan det avtar eller försvinner. Det är ganska sannolikt att bakom varje problematiskt beteende finns ett inlärt förstärkningsmoment som förklarar att det finns. Vi kan minska beteendeproblem utan att använda bestraffning genom att tillämpa "matching law" (övers. anm: reaktionsstyrkan/tendensen avspeglar hur ofta belöning utdelas) som beskriver att den relativa omfattningen av ett särskilt beteende verkar stämma överens med den av grad av förstärkning som beteendet framkallar. Det här betyder att vi kan förstärka önskat beteende och minska beteendeproblem bara genom att ge relativt mer förstärkning för att få fram önskade alternativa beteenden. När omgivningen är så ordnad att den underlättar och förstärker ett mera önskat beteende än ett oönskat sådant, uppför djuret sig naturligt enligt det önskade beteendet. En strategi är att upphöra med den förstärkare som upprätthåller beteendeproblem och ge ett lämpligt alternativ extra positiv förstärkning. Den här tvåfaldiga strategin kallas för differentiell förstärkning av alternativa beteenden (DRA). En DRA-plan är i allmänhet effektiv och med denna är alternativet för målbeteendet inte detsamma som beteendeproblemet och därmed

kan förändringar uppnås ännu snabbare. När man använder en sekundär (betingad) förstärkare för att notera stunden för det rätta beteendet (t.ex. beröm, ett klickljud eller vissling), ger det till följd ett stöd (t.ex. en godsak eller något som retar känslorna). Detta "erbjudande" (click-treat) kommer att ge den sekundära förstärkaren full kraft. När man använder sekundära förstärkare för att visa rätt beteende utan att konsekvent koppla ihop det med annan förstärkare, kommer slutligen den sekundära förstärkaren att ge allt mindre styrka och slutligen fungera som ett svagt minne för rätt beteende.

När väl beteendet är kontrollerat, är det oftast förståndigt och nyttigt att sakta byta från så kallade planerade förstärkare (belöningar vid träningsstunder) till naturliga förstärkare (spontana händelser). När man till exempel tränar sin papegoja att komma på handen, kan man i början göra en planerad förstärkning med solrosfrön. Vid varje upprepning finns också naturliga förstärkare tillgängliga som ömsesidig interaktion med skötaren och att förflytta sig mot ett nytt ställe bort från buren. De här naturliga aktionerna kan stärka beteendet (att komma på handen) långvarigt, speciellt om de planerade förstärkarna långsamt minskas. När man tränar ett nytt beteende bör planerade förstärkare ses som kortvariga och naturliga förstärkare som giltiga för längre tid (se bilden ovan).

Upprepning. Upprepning skapar under olika omständigheter ett ledigt och lugnt beteende. Termen ledigt beteende beskriver det snabba och riktiga uppförandet. Ledigt beteende uttrycks utan tvekan trots annan påverkan eller speciella omständigheter. "Generalisation" betyder i vilken utsträckning ett beteende förekommer på olika ställen eller i olika situationer ("stimulus generalisation"). När det gäller goda beteenden så är målet ett ledigt och bekvämt förhållningssätt. Positiv övning är medlet att nå detta mål. Positiv träning betyder en hög grad av upprepningar vilket i sin tur skapar en hög förstärkningsgrad. Det är lätt att underskatta hur mycket positiv träning som behövs för att bygga upp ett ledigt beteende i en situation för att sedan överföra detta beteende till olika andra ställen och situationer. När djuret inte svarar på vinken eller begäran blir människorna ofta frustrerade och hävdar "Han vet vad han ska göra". Jag har sett honom göra det dussintals gånger!" Skickliga lärare inser vad djuret kan genom att iaktta hur djuret uppför sig och de tolkar djurets misslyckande som svar på en begäran och som ett tecken på behovet av mer positiv träning.

Det kan behövas hundratals förstärkande upprepningar i många olika situationer innan djuret pålitligt svarar på givna vinkar. Forskningen visar att inläringen är mer framgångsrik när träningen delas upp i flera korta sessioner än i några långa. Således behöver inte positiv träning vara tidskrävande. Några snabba upprepningar under dagen kan bygga upp och kvarhålla ett ledigt beteende. Detta har en positiv bieffekt, nämligen att det utvecklar ett starkt band mellan lärare och elev på grund av den höga förstärkningsgrad som hör till positiv träning.

Iakttagbart beteende. Man ska fokusera på att beskriva det iakttagbara beteendet och iakttagbara omständigheter om man objektivt ska förstå det hela. De flesta skötare

reflekterar aldrig över om deras beteendebeskrivningar bara visar vad de tror om djuret snarare än vad djuret i själva verket gör. De önskar att sällskapsdjuret ska vara vänligt, lätthanterligt eller behagligt. Men i vilket fall som helst, vi kan inte riktigt lära djuret vad det ska vara, vi kan bättre lära dem vad de ska göra under vissa givna omständigheter. Vi kan till exempel lära djuret närma sig människor, koppla av när vi rör vid det och ta mat från handen. Om djuret uppför sig på detta sätt anser vi att djuret uppför sig korrekt och vänligt. Det finns en tendens bland proffs att beskriva beteendet med termer som är diagnostiska och baserade på hypotetiska och psykologiska konstruktioner. Konstruktionerna visar till synes vad djuret har eller saknar såsom ängsla, dominans eller motivation. En konstruktion är ett koncept som anger hur vanliga vissa iakttagbara fenomen är och som används vid förklaringen av dessa fenomen. Konstruktionerna definieras som abstraktioner och dessa kan inte framkalla beteende. Konstruktioner kan ha sin plats i utvecklingen av teorier och sammanfattar på ett lättfattligt sätt beteenden med ett enda ord, men de har inte den specifika information som vi behöver för att förstå beteendet objektivt.

Beteendebeskrivningar är viktiga för lösande av beteendeproblem. Det allra viktigaste för beteendeanalysen är att beskriva vad djuret i själva verket gör och de nivåer där iakttagbart beteende och iakttagbara omständigheter följer varandra. Beteendeanalysens nivå är en del av beteendepusslet och utan det är ingen förklaring av beteenden fullständig.

Träningsmöjligheter. Tänk på träning i stället för straff. Dåligt beteende beror på informations- och motivationsbrist (svaga förstärkare) eller träning. Ett viktigt mål, om inte det viktigaste, är att djur svarar på våra önskemål eftersom de har förmåga och motivation att göra detta och inte därför att de måste göra det. Djur lär sig någonting varje gång de är i kontakt med människor och det de lär sig påverkar hur de kommer att uppföra sig framöver. Det finns ingen avstängningsknapp för inläring. Således är det väldigt viktigt att tänka på att varje kontakt med djuret är en träningsmöjlighet. I stället för att straffa det på grund av beteendeproblem, identifiera i stället vad djuret bör göra och lär djuret att uppföra sig på detta sätt. Det finns ett ordspråk bland beteendeanalytiker att "råttan aldrig har fel". Detta uttryck är tänkt att påminna oss om att ansvaret för elevens beteende till största delen ligger på läraren/ägaren. Som Kay Laurence välformulerat en gång skrev "det är inte frågan om att lära in ett imponerande beteende, det är frågan om att på ett imponerande sätt lära ett beteende".

Slutsats. Det hör till alla djurs natur att använda sin förmåga att nå sina mål. Med sin förmåga att välja kan man lära djur att uppföra sig framgångsrikt genom att ta steg som leder till det slutliga målet. Förstärkning är träningens "kronjuvel". För att använda den på effektivaste sättet bör positiva förstärkare vara tillförlitliga, snabba och starka. Upprepning och planerade åtgärder bygger upp ett ledigt beteende och ett starkt band mellan människa och djur. För att förstå ett beteende måste vi koncentrera oss på iakttagbart beteende, inte på diffusa tecken eller abstrakta konstruktioner. Var medveten om att vi byter information varje gång när vi har kontakt med djuret och att varje kontakt med djuret är en möjlighet till träning.

Nästa gång när du går fram till ett djur, fundera noggrant vad du vill lära djuret. Bokstäverna i ordet P-A-R-R-O-T representerar principer som är grundläggande för att främja friskt beteende och att skapa förtroendefulla och långvariga förhållanden med djur som har vår omsorg.

Bildtexter:

Den här kean har först fått förstärkning genom att närma sig ett nytt föremål (en plasttub) i sin närhet. Genom successiva närmanden med förstärkning har han lärt sig att gå in och genom tuben bara efter några gångers träning.

Den här gråpapegojan föredrar att förstöra servettlådan för att komma till gömda godsaker framför att ta 'gratis' godsaker på bordet – ett fenomen som kallas för "contrafreeloading".

Olika planerade förstärkare såsom godsaker av olika slag är en bra början för nya beteenden såsom att gå in i buren. När beteendet behärskas kan det oftast upprätthållas med naturliga förstärkare. Naturliga förstärkare för att gå in i buren är att det finns nya attribut och aktiviteter.

Djur som amasonpapegojor förstärks genom att de ges möjlighet att lösa problem och undersöka nya föremål i sin omgivning.

Papegojnyheter

Fonder för orangebukad parakit

Australien har avsatt 260 000\$ i ett försök att brådskande rädda den orangebukade parakiten från utrotning. Parakiten var listad som kritiskt utrotningshotad 2006 då det bara var 180 vuxna fåglar kvar i naturen. Den vilda populationen kan utrotas inom tre till fem år. 2004 blockerade Canberra ett omstritt vindkraftverk på Victorias sydöstra kust på grund av oron att turbiner kunde hugga papegojorna i små bitar fastän statens regering var avvisande.

"Papegojornas återhämtningsteam" arbetade enligt en 18-månaders verksamhetsplan för att förbättra artens möjligheter till överlevnad. Den vilda populationen minskar eftersom antalet köns mogna honor i naturen är väldigt lågt. Fortplantningsprogrammet i fångenskap har blivit livsviktigare i försök att säkerställa papegojornas överlevnad men man vill också kunna främja fortplantningen i naturen.

Källa: www.heraldsun.com.au

Nationalpark på Cape York.

En ny nationalpark har grundats på Cape Peninsula. Den täcker ett område som är hem för utrotningshotade papegojor och sällsynta rock-wallabies (*Petrogale xanthopus*, mindre djur av känguru-släkt). Parken som är 42 500 hektar ligger i väster om Cooktown och fick namnet "Alwal National Park" och den är en betydelsefull boplats för utrotningshotade sångparakiter. Den är också hem för utrotningshotade *Erythrorchis radiatus* (red goshawk= rödhök) och sällsynt Cape York rock-wallaby. En annan milstolpe i samband med inhemska landrättigheter

och en annan seger för bevarandet i Queensland, var ett annat markområde, 37 000 hektar, som har lämnats tillbaka till traditionella ägare under samma villkor och det kommer att omfatta ett naturreservat om 2 700 hektar.

Källa: www.couriermail.com.au

Beslagstagande av papegojor i Tjeckien.

Tulltjänstemän och naturskyddsinspektörer från "Czech Environmental Inspectorate" (CEI) beslagtogs 18 väldigt sällsynta papegojor (Appendix A, CITES I) vid husundersökningar och vid kontroller av bilar ute på vägarna. Det allra viktigaste beslagtagandet var av 3 unga Lears aror (*Anodorhynchus leari*), en kritiskt utrotningshotad art. Det har antytts att bara en liten population på cirka 700 individer lever kvar i naturen inom två små områden i östra Brasilien. I fångenskap finns det knappt inga Lears aror kvar. Loro Parque Foundations fortplantningscentrum på ön Teneriffa är den enda lagliga häckningsplatsen för Lears aror i Europa. Det här beslagstagandet är en del i "Operation Lora", en långvarigt pågående undersökning som sker av tulltjänstemän och CEI inspektörer i Tjeckien och de koncentrerar sig på avslöjandet av internationella grupper som smugglar papegojor. Dessa internationella grupper är specialiserade på att smuggla ägg och nykläckta ungar från väldigt sällsynta arter av aror, amasoner, kakaduor osv. De använder reseledare på väg till Europa och rapporterar att fåglarna är uppfödda i fångenskap inom EU. Förfalskade EU-utfärdade ringnummer och certifikat från döda individer används också.

Källa: Czech Environmental Inspectorate

Seger för förbud mot fågelexport i Argentina.

I maj 2010 kom en resolution som godkänner att alla fåglar i Argentina ska omklassificeras enligt deras nuvarande bevarandestatus. Det är betydelsefullt eftersom samtidigt som Argentina tekniskt sett har skyddat alla inhemska fågelarter har det funnits ett kryphål i naturskyddslagen som inte skyddar djur om de kan klassificeras som rovdjur. Argentina kvarblev bland de största exportörerna av vildfångade papegojor i världen. Regeringen tog fram ett lagligt fångst- och exportprogram, kallat "Proyecto Elé", vilket övervakade och godkände fångst och export av tiotusentals papegojor från Argentina årligen, inklusive blåpannade amasoner och patagonienparakiter.

Som svar till EU-bannlysningen 2007 som påverkade mycket av deras export avslutade Argentinas regering Elé-programmet förra året och därmed upphörde praktiskt taget all laglig papegojexport. Den nya resolutionen verkar vara sista spiken i kistan för att sluta med handeln för gott och även om de kommer att hitta ny marknad i Mellanöstern eller i Asien har fåglarna nu ett komplett lagskydd.

Källa: Jamie Gilardi

Dag för att skämma bort din papegoja.

För att fira den dag i juli 2007 då EU förbjöd import av vildfångade fåglar anordnade Paradise Park en weekend 'skäm bort din papegoja' för sina besökare i Cornwall, UK. Deltagarna var mycket engagerade och riktigt kreativa. De gjorde leksaker och matställningar av frukter, nötter, blommor, blad, honung, frön, rep, trä och andra

material. Skötare satte skapelserna i inhägnaden och besökaren kunde gå omkring och titta på fåglarna som njöt av 'frukterna av deras arbete!'" enligt direktör Alice Hales. Du hittar gratis idéer på parrottraining.org.uk.

Källa: paradisepark.org.uk

IBAMA griper olagliga uppfödare.

Med hjälp av statlig polis och militärpolis avslöjade "Environmental Agency in Brazil" (IBAMA) två uppfödare med olaglig verksamhet i staten Santa Catarina i södra Brasilien. I det ena fallet hittade man 54 hotade arter, inklusive amasonpapegojor, parakiter, tukaner och hackspettar. Den ene uppfödaren anhölls och fick böter på 108 000 US\$. Fåglarna såldes olagligt exempelvis via Internet. Den andra uppfödaren hade tillstånd men fick inte sälja på grund av falska dokument. Oavsett den tidigare undersökningen hittades förfälskade dokument och rapporter och 69 fåglar utan lagligt ursprung hade redan sålts. Det var finkar, papegojor, tukaner och hackspettar. Uppfödaren stämde och fick 446 000 US\$ i böter. Fåglarna togs i beslag och skickades sedan till pålitliga uppfödare och djurparker i staten. Händelserna är viktiga eftersom IBAMA vill anhålla så kallade uppfödare, ge saftiga böter och därmed statuera exempel.

Källa: Badaró Ferrari - Ascom IBAMA/SC

Parrots som eMagazine

Parrots magazine lanserar en ny eMag. Nummer 151 (augusti 2010) kan laddas ner som interaktiv PDF-fil för 1£ som ett speciellt introduktionserbjudande, dock begränsat till viss tid. När man har laddat ner den kan man välja mellan helbild och PDF-form. Det finns länkar och artiklar till andra sidor som facebook och annonsörernas sidor. Det finns praktiska möjligheter för att underlätta läsning och sökande. Prova en gratis demoversion på Parrots Magazines webbsida.

Källa: www.parrotmag.com

Papegojresor

2010 Papegojkryssning: Södra Karibien 7-14 november 2010. Kom med oss till den andra årliga kryssningen för papegojälskare från San Juan, Puerto Rico som innehåller tre exklusiva kustutflykter. Papegojälskare kan se Puerto ricolamasoner i Puerto Rico, Arubaparakiter på Aruba, gulskuldrade amasoner på Bonaire, blåhuvade amasoner och kejsaramasoner och många andra papegojor, alla flyger fritt!

Från 765US\$/532£, inklusive föreläsningar ombord med Steve Martin och Steve Milpacher inklusive en donation till World Parrot Trust.

Carol Cipriano +1 570.226.2596 baldmantravel@gmail.com

www.parrotloverscruise.com.

Pantanal wildlife safari i Brasilien, maj-juni 2011 med frivillig förlängning med Hyacintutflykt. Kom med World Parrot Trust och Tropical Nature till detta härliga äventyr i Brasilien. Mer information följer.

Www.parrots.org/_parrottripliz@tropicalnaturetravel.com

Elizabeth Sanders + 1 877-888-1770.